

NOTITIE

Gemeente Nijmegen
t.a.v. mevr. T. Martens
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

DATUM: 15 juni 2021
ONS KENMERK: 20-0869/20.10541/GerHo
UW KENMERK: VPL 292042
AUTEUR: G. Hoefsloot
PROJECTLEIDER: G. Hoefsloot
STATUS: versie 1
CONTROLE: J. Daamen

Quickscan Wet natuurbescherming actualisatie bestemmingsplan bestaand bedrijventerrein De Grift Nijmegen

De gemeente Nijmegen gaat het bestemmingsplan van het bestaande bedrijventerrein De Grift actualiseren. Bureau Waardenburg heeft op basis van de begrenzing van het huidige bestemmingsplan en een oriënterend veld- en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Conclusie

Een overzicht van de functie van het plangebied en eventuele effecten op beschermde soorten is weergegeven in onderstaande tabel. De beoordeling gaat alleen over het plangebied behorend bij de actualisatie van het bestemmingsplan van het bestaande bedrijventerrein. Het nieuwe bestemmingsplan voor uitbreiding bedrijventerrein en de aanpassing van afslag 38 nabij De Grift zijn in andere notities getoetst.

Tabel 1 Wnb beoordeling beschermde soorten actualisatie bestemmingsplan bedrijventerrein De Grift Nijmegen.

Soortgroep	Soort en functie	Risico op negatieve effecten	Overtreding Wnb	Ontheffing Wnb nodig	Nader onderzoek / maatregelen
Planten	geen	nvt	nvt	nvt	nvt
Ongewervelden	Leefgebied teunisbloempijlstaart in deelgebied oost	nee	nee	nee	nee
Vissen	Leefgebied grote modderkruiper	nee	nee	nee	nee
Amfibieën	Leefgebied poelkikker	nee	nee	nee	nee
Reptielen	geen	nvt	nvt	nvt	nvt
Grondgebonden zoogdieren	Leefgebied kleine marterachtigen en steenmarter	nee	nee	nee	nee
Vleermuizen	Verblijfplaatsen en vliegroutes verschillende soorten	nee	nee	nee	nee
Vogels (jaarrond beschermd)	Broedbiotoop roek, buizerd, boomvalk, sperwer, ransuil, huismus	nee	nee	nee	nee

De actualisatie van het bestemmingsplan betekent dat de huidige bestemmingen gehandhaafd blijven. De actualisatie van het bestemmingsplan heeft geen negatieve gevolgen voor aanwezige beschermde natuurwaarden. De natuurwetgeving staat de uitvoerbaarheid van het plan binnen de planperiode niet in de weg.

Toelichting

Plangebied

De begrenzing van het plangebied is aangegeven met rode lijn in figuur 1. De twee deelgebieden liggen geheel binnen de gemeente Nijmegen. Enkele bijzonderheden per deelgebied:

Oost van de Griftdijk (grootste gebied):

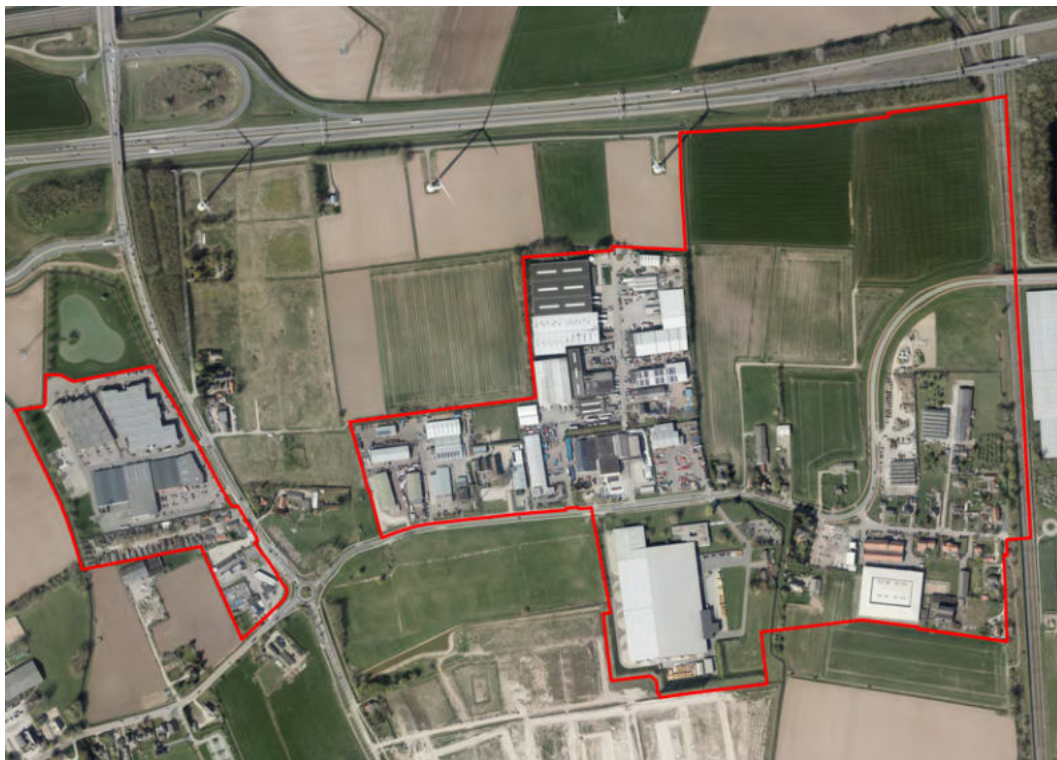
- watergang en watervoerende slootjes, grote akkerpercelen, ruig grasland, bosjes, solitaire bomen, boomgaardjes;
- verschillende woonhuizen en bedrijven;

- de grens van het plangebied is de greppel westelijk van het spoor Arnhem-Nijmegen, het spoor en de greppel met groenstrook maken geen deel uit van het plangebied.

West:

- een rij zomereiken met schapenweides en watergang aan de westzijde van het deelgebied;
- een huisjespark met een dichte haag eromheen aan de zuidzijde van het bedrijventerrein De Rietgraaf;
- tankstation met wasstraat.

Figuur 1 Begrenzing (in rood) van de twee percelen van het te actualiseren bestemmingsplan bedrijventerrein De Grift x. Kaart aangeleverd door gemeente Nijmegen.

Figuur 2 Westzijde van bedrijventerrein Rietgraaf. Een schapenweide en rij zomereiken langs een watergang.

Figuur 3 Oostzijde van deelgebied oost met bosjes en woningen, de groenstrook langs het spoor Arnhem-Nijmegen is een noord-zuid corridor in Nijmegen-noord voor flora en fauna.

Voorgenomen ingreep

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door de gemeente Nijmegen. De actualisatie betreft een conserverend bestemmingsplan. De huidige bestemmingen en het gebruik blijft ongewijzigd.

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Het SMP-N is van toepassing op het plangebied (Martens & Krijt, 2019). Dit soortenmanagementplan voorziet in inrichtings- en beheermaatregelen waardoor een duurzame instandhouding van de beschermde soorten steenuil, ransuil, kerkuil, buizerd, roek, rugstreeppad, poelkikker, grote modderkruiper, wezel, hermelijn en bunzing is geborgd. Er geldt daarom een vrijstelling voor deze acht soorten. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied en ligt hemelsbreed op ruim 2 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Rijntakken. Het geactualiseerde bestemmingsplan zorgt niet voor aantasting van relevante soorten en begroeiingen in Natura 2000-gebieden, omdat het huidige gebruik van het plangebied gehandhaafd blijft. Significante negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. Een beoordeling van effecten van stikstofdepositie op beschermde gebieden maakt geen onderdeel uit van dit rapport.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in Gelderland bestaande uit het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszones). Het geactualiseerde bestemmingsplan veroorzaakt geen effecten op het NNN.

Houtopstanden

Er worden geen bomen gekapt. Effecten op houtopstanden zijn uitgesloten.

Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek en de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van de mogelijke functie van het plangebied voor beschermde soorten en de voorgenomen ingreep. Het uitgangspunt is dat in het geactualiseerde bestemmingsplan het huidige gebruik van het plangebied behouden blijft.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die *in de regio* voorkomen is het Stappenplan Wet natuurbescherming gemeente Nijmegen (Bureau Waardenburg, 2019) geraadpleegd. Hierin is een overzicht opgenomen van beschermde soorten van de Wnb die in de gemeente voorkomen met hun verspreiding. De gegevens zijn afgeleid van gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) uit de periode 2014-2019. Daarnaast is voor voorliggend onderzoek de NDFF geraadpleegd voor de meest actuele gegevens. Hierbij is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. 200 meter om het plangebied.

Het plangebied bestaande uit twee deelgebieden is op 19 november 2020 door een ecoloog bezocht. Vanaf de openbare weg zijn de deelgebieden geïnspecteerd op geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten planten en leefgebied en verblijfplaatsen van fauna. Met een verrekijker zijn landschapselementen zoals bomen, bosjes en wateren geïnspecteerd op verblijf- en nestplaatsen voor vleermuizen, eekhoorns en vogels. De boomkronen waren goed te inspecteren op holen en nesten omdat de bomen al veel blad hadden verloren. Tijdens de inspectie is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (sporenonderzoek naar o.a. prooi-resten, prenten en uitwerpselen). Op basis van locatiekenmerken en *expert judgement* is beoordeeld of het plangebied geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Voor de soortgroep reptielen heeft het plangebied geen functie omdat er in de omgeving geen soorten reptielen voorkomen en daarnaast geen geschikt leefgebied aanwezig is voor de reptielensoorten die in de gemeente voorkomen. De soortgroep reptielen wordt niet verder behandeld in deze notitie.

Het plangebied is beoordeeld op betekenis voor beschermde soorten planten, ongewervelden, vissen, amfibieën, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels.

Planten

Uit het plangebied en directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten. Op grond van verspreidingsgegevens en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied géén functie heeft voor beschermde plantensoorten.

Ongewervelden

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de teunisbloempijlstaart, een nachtvlinder van *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* (NDDF). Waardplanten voor deze soort zijn o.a. teunisbloem, harig wilgenroosje, basterdwederik en grote kattenstaart. Geschikte groeiplaatsen voor deze planten zijn in deelgebied oost op diverse plaatsen aanwezig in het plangebied o.a. langs watergangen en in greppels. Het is niet bekend of deelgebied oost een functie heeft voor de teunisbloempijlstaart. Het plangebied heeft géén functie voor andere soorten beschermde ongewervelden.

Vissen

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de grote modderkruiper (*Beschermingsregime andere soorten*). In de watergangen direct aan de westzijde en zuidzijde van bedrijf Barenbrug is in 2017 een grote modderkruiper gevangen (Hoefsloot, 2017). De watergangen in de beide deelgebieden zijn geschikt leefgebied voor deze soort en kunnen een functie hebben als migratiegebied én als jaarrond functioneel leefgebied. Waarnemingen van andere soorten beschermde vissen uit het plangebied en omgeving zijn niet bekend en het ontbreekt aan geschikt leefgebied voor andere beschermde vissoorten. Andere beschermde soorten vissen komen in het plangebied niet voor.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen gedaan van diverse soorten beschermde amfibieën: bruine kikker, bastaard kikker, gewone pad en kleine watersalamander (*Beschermingsregime andere soorten*). De watergangen en de oevers in de twee deelgebieden zijn geschikt leefgebied voor deze soorten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen.

In de watergang direct aan de westzijde van bedrijf Barenbrug is in 2017 een poelkikker gevangen (Hoefsloot, 2017; *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). De watergangen en oevers in de twee deelgebieden zijn voor deze soort geschikt leefgebied (voortplantingswater en landbiotoop).

Waarnemingen van andere soorten beschermde amfibieën uit het plangebied en omgeving zijn niet bekend. Het plangebied heeft geen functie voor andere beschermde soorten amfibieën.

Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving zijn waarnemingen bekend van de beschermde soorten bunzing, egel, haas en konijn (NDFF; *Beschermingsregime andere soorten*). Andere soorten van dit beschermingsregime die het plangebied kunnen gebruiken als leefgebied zijn wezel, hermelijn, steenmarter, vos, woelrat en verschillende soorten muizen. Voor de steenmarter geldt in de provincie geen vrijstelling van verbodsbepalingen Wnb. Voor de kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) heeft de gemeente Nijmegen een ontheffing in de Waalsprong via een soortenmanagementplan (Martens & Krijt, 2019). Voor de overige soorten geldt een vrijstelling in de provincie. Soorten van het *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* komen in het plangebied niet voor.

De twee deelgebieden hebben geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen en steenmarter. In deelgebied oost zijn o.a. bosjes, ruig begroeide greppels en de erven van de woningen geschikt leefgebied met verblijfplaatsen (figuur 3 en 4). In deelgebied west is er leefgebied met mogelijk verblijfsplaatsen aanwezig aan de westrand van de schapenweide en rondom het huisjespark tussen het bedrijventerrein en het tankstation.

Figuur 4 *Takkenhoop op het erf van een woning aan de Stationsstraat. Een geschikte schuilplaats voor marterachtigen.*

Vleermuizen

In de omgeving komen o.a. de soorten gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis voor (NDFF; *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*).

Verblijfplaatsen

Hieronder is per deelgebied aangegeven of er voor vleermuizen potentiële verblijfplaatsen zijn.

- Deelgebied oost: verblijfplaatsen mogelijk in de wat oudere bomen aan de noordgrens van het plangebied en op de erven van woningen. In de woningen en bedrijfspanden zijn ook diverse verblijfsplaatsen in daken en gevels.
- Deelgebied west: geschikte verblijfplaatsen in de aanwezige gebouwen met pannendaken en in diverse bedrijfspanden.

Foerageergebied en vliegroute

Voor verschillende soorten vleermuizen hebben de groene delen van de twee deelgebieden zoals bosjes en greppels en watergangen waarschijnlijk een functie als foerageergebied voor de hierboven genoemde soorten. Een essentiële functie van de groengebieden als foerageergebied is uitgesloten omdat er in de omgeving foerageergebied in ruime mate aanwezig is.

Diverse locaties kunnen onderdeel zijn van een vaste vliegroute met essentieel karakter (de enige beschutte vliegroute tussen foerageergebieden en verblijven). De omgeving van het plangebied is vrij open en alternatieve verbindende elementen zijn beperkt aanwezig. Het gaat om de volgende locaties:

- Deelgebied oost: bomenrijen, watergangen en greppels o.a. langs het bestaande bedrijventerrein, het talud van de Stationsstraat bij het spoor en de groene wal langs de spoorlijn zelf;
- Deelgebied west: de watergang aan de westzijde met de rij zomereiken en de begroeiing rondom het huisjespark.

Vogels

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van o.a. de volgende soorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is¹: buizerd, boomvalk, sperwer, ransuil, roek en huismus.

Er zijn op verschillende locaties in de twee deelgebieden in november 2020 roepende en foeragerende huismussen vastgesteld. De huismus gebruikt nestplaatsen in bebouwing met dakpannen aan weerszijden van de Griftdijk (o.a. Griftdijk 9 in deelgebied west). De mussen vliegen regelmatig de Griftdijk over en gebruiken de beukenhaag ter hoogte van het tankstation in deelgebied west als leefgebied. Het is onbekend hoeveel paartjes aan weerszijden van de Griftdijk broeden. Huismussen gebruiken mogelijk ook woningen met

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

pannendaken in deelgebied oost als nestplaats en de omliggende begroeiing als leefgebied.

De roeken die in het bosje bij afrit Elst broeden, gebruiken de akkers en graslanden in deelgebied oost waarschijnlijk als foerageergebied. Afhankelijk van het seizoen en het gebruik van de percelen is er voor de vogels voedsel te halen. Een essentiële foerageerfunctie van de percelen in het broedseizoen is niet uitgesloten.

In de bomen aan de noordzijde van deelgebied oost is een groot nest aanwezig dat geschikt is als nestplaats voor buizerd, boomvalk, sperwer en ransuil. Verschillende exemplaren buizerd waren in november 2020 aanwezig in deelgebied noord. Het is niet bekend welke soort(en) in 2020 of voorgaande jaren hebben gebroed in het nest. Het groen in het plangebied heeft geen essentiële foerageerfunctie voor de roofvogels en de ransuil.

Het plangebied is geschikt leefgebied voor soorten vogels waarvan de nestplaats niet jaar rond beschermd is (bijvoorbeeld diverse soorten akker- struweel- en bosvogels zoals patrijs, graspieper (beide soorten Rode Lijst), merel, heggenmus, zwartkop, gekraagde roodstaart en winterkoning).

Effecten van de ingreep

Het plangebied heeft mogelijk een functie voor diverse soorten beschermde ongewervelden, vissen, amfibieën, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en vogels. Omdat het huidige gebruik van het plangebied ongewijzigd blijft heeft de actualisatie van het bestemmingsplan geen negatieve effecten op deze functies.

Het nieuwe bestemmingsplan voor uitbreiding bedrijventerrein en de aanpassing van afslag 38 nabij De Grift hebben mogelijk wel effecten op deze soorten. De plangebieden van deze twee ruimtelijke ontwikkelingen grenzen aan het plangebied van het bestaande bedrijventerrein. In twee andere notities zijn de effecten van deze ingrepen getoetst aan de Wet natuurbescherming.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Er is geen risico op negatieve effecten op beschermde soorten flora en fauna en daarmee geen risico op overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.
- Er zijn geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden (stikstofbeoordeling is geen onderdeel van deze toetsing) de NNN en houtopstanden.

Advies voor nader onderzoek

Er is geen onderzoek naar flora en fauna nodig voor de actualisatie van het bestemmingsplan bestaand bedrijventerrein.

Randvoorwaarden voor werkzaamheden en maatregelen in het kader van de Zorgplicht

Er zijn geen randvoorwaarden voor de actualisatie van het bestemmingsplan van het bestaand bedrijventerrein.

Kansen voor natuur

In de twee deelgebieden behorende bij plangebied bestaand bedrijventerrein zijn diverse groene gebieden en watergangen aanwezig. Er zijn diverse kansen om het gebied

ecologisch waardevoller te maken. Denk aan het maken van natuurvriendelijke oevers en brede hagen en bloemrijke graslanden. Hierdoor ontstaat er voor verschillende soorten planten en dieren leefgebied en wordt het gebied een functionele verbinding voor dieren. In de bijlage van deze notitie zijn enkele effectieve natuurmaatregelen genoemd.

Literatuur

Backx, B.J.A., 2020. Habitatgeschiktheidsanalyse kleine marterachtigen Waalsprong Nijmegen. In het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport RA19087-01. Eco Assist, Helmond.

Hoefsloot, G. 2017. Onderzoek grote modderkruiper Zuiderveld. Bureau Waardenburg notitie 16-687/17.05393/GerHo.

Martens, T & N. Krijt. 2019. Soortenmanagementplan Nijmegen-De Waalsprong. Gemeente Nijmegen, 2019.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met G. Hoefsloot.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
F. van Vliet

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Nijmegen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015.. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl

Bijlage Kansentabel natuur

Kansen natuur De Grift actualisatie bestand bedrijventerrein (20-0869)
Bureau Waardenburg heeft op basis van natuurwaarden in de omgeving en biotopen in het plangebied beoordeeld voor welke planten en dieren er kansen zijn. We richten ons op soorten die al voorkomen in de omgeving en het plangebied zelf kunnen bereiken (vogels, insecten, vleermuizen, kleine zoogdieren, amfibieën). In onderstaande tabel staan de maatregelen per onderdeel: gebouw, terrein en beplanting. Op basis van beleid en beschikbaar budget kan de gemeente maatregelen selecteren. Om effectiviteit van de maatregelen te garanderen is het belangrijk een ecoloog te betrekken in planvorming en realisatie.

Doelsoort	Maatregel	Waar (globaal)	Meerwaarde ¹	Kosten ²	Beheer en aandachtspunten
Gebouwbewonende vogels en vleermuizen	Maak nestgelegenheid in gebouwen, bijvoorbeeld tijdens renovatie en onderhoud	In bedrijfspanden en woonhuizen	++ 	€€	Kies de juiste oriëntatie voor de nest- en verblijfplaatsen
Scholekster	Maak daken geschikt als nestplaats voor scholekster, beschutte hoekjes met grind op locaties dicht bij graslanden (foerageerlocaties)	Op daken van grote bedrijfspanden bij graslanden	++ 	€	De jongen moeten vanaf het dak direct naar de graslanden kunnen lopen
Graafbijen en andere bestuivers (nestplaats)	Grasbetontegels of klinkers met zandvoegen 0,5 - 1 cm	Randen van parkeerplaatsen nabij park en groene rand	++ 	€€	Instructies met laag zand, verder regulier beheer
Waterinsecten en amfibieën, vissen	Leg natuurvriendelijke oevers en inhammen aan. Leg poelen aan	Langs watergangen	++ 	€€€	Poelen niet aantakken op watergangen en niet te diep maken, mogen af en toe droogvallen in zomer
Insecten, vogels, egel, kleine marterachtigen	Aanplanten bomen, struiken en hagen als leefgebied en natuurverbinding (bestaand bedrijventerrein)	Rondom bestaand terrein en groene dooradering, laat groene zones aansluiten op watergangen	++ 	€€	Gebruik hazelaar, krent, liguster, kornoelje zomerijk, gefaseerd snoei-beheer
Insecten, vogels, flora	Beheer al het groen ecologisch en leg wadi's aan	Al het groen en op strategische plaatsen wateropvang en infiltratie	++ 	€€	Gefaseerd maaien in ruimte en tijd

1) Meerwaarde wordt bepaald aan de hand van de effectiviteit (kans van slagen) van de maatregel (+ of ++).
2) Inschatting van de kosten is gemaakt op basis van kosten voor aanleg en voor beheer (€ laag (<€1000), €€ middel (<€5000), €€€ hoog (>€5000)).